

Trúnaðarmannanámskeið Union Rep Course

16.11.2022

Viðar Þorsteinsson
fræðslu- og félagsmálastjóri
director of education and membership affairs

Yfirlit / Overview

1. Verkefni trúnaðarmanna
2. Samninganefnd

1. Tasks of union reps
2. Negotiations committee

Tvískipt verkefni trúnaðarmanna / Dual tasks of union reps

1. Mál sem koma upp á vinnustaðnum
 2. Vera tengiliður milli félagsins og vinnustaðarins
1. Issues in the workplace.
 2. Being a link between the workplace and the union

Verkefni trúnaðarmanna: tengiliður / Tasks of union reps: link

- Fulltrúi félagsins á vinnustaðnum ...og:
- Fulltrúi vinnustaðarins í félaginu!
- Dæmi:
 - Samninganefnd
 - Trúnaðarráð
 - Þingfulltrúi o.s.frv.
 - Aðstoða aðra trúnaðarmenn
- Representative of the union in the workplace ... And:
- Representative of the workplace in the union!
- Examples:
 - Negotiations committee
 - Congress delegate etc.
 - Assist other union reps

Algeng mál á vinnustaðnum / Common issues in the workplace

- ... samkvæmt ykkar reynslu?
- Hvað er líklegt að vera „fyrstu verkefni“ hjá nýjum trúnaðarmanni?
- ... according to your experience?
- What is likely to be the “first task” of a new union rep?

Tími til að sinna störfum / Time to attend duties

- Trygging gegn launatapi
- Mikilvægt að nýta þennan rétt en alltaf á ábyrgan hátt
- Réttur til vinnustaðafundar á vinnutíma á vinnustað
 - Kostir og gallar...
- Guarantee against wage loss
- Important to use this right but always in responsible way
- Right to workplace meeting during work hours at workplace
 - Pros and cons

Vinnustaðafundur / Workplace meetings

- Reynsla af gagnlegum vinnustaðafundum?
- Hvernig vinnustaðafundur væri gagnlegur á ykkar vinnustað núna?
- Ath. kjaraviðræður á almenna vinnumarkaðinum ...
- Experience of useful workplace meetings?
- What kind of workplace meeting would be useful in your workplace right now?
- Note: bargaining in private market is happening right now

Samninganefnd / Negotiations committee

Rammi kjaraviðræðna á Íslandi / The framework of negotiations in Iceland

- Kjarasamningar eru þegar fyrirbyggjandi - ekki nýr samningur heldur endurnýjun með breytingum.
- Aðilar viðurkenna hvorn annan.
- Venjur í samskiptum aðila og viðurkenning á hlutverk þeirra. Dæmi 5. gr. [laga um stéttarfélög og vinnudeilur](#): „Stéttarfélög eru lögformlegur samningsaðili um kaup og kjör meðlima sinna“ (1. mgr.).
- Contracts already in place – not making a new contract but renewing existing contract with changes.
- Parties already recognize one another.
- Laws and institutions assume traditions in the communication between the parties and recognize their role. Example in article 5 of the law on unions and labor conflict.

Aðilar kjaraviðræðna / The parties to collective bargaining

- Samningsumboð verkafólks er hjá **stéttarfélögum** nema það sé framselt eða gert **samflot**
- Samninganefnd stéttarfélags kemur fram f.h. þess (sbr. 5. gr. 2. mgr. laga 80/1938)
- Atvinnurekendur á almenna vinnumarkaðinum semja oftst í gegnum sín samtök, oftast Samtök atvinnulífsins.
- Bargaining mandate lies with unions unless authority is given or cohort is formed.
- The neg committee of the union is its representative
- Employers in the private market most often negotiate through their federation, SA

Aðkoma ríkisins / Involvement of the government

- Íslenska ríkið er ekki aðili að kjarasamningagerð (fyrir utan samninga vegna starfsfólks hjá ríkinu)
- ... en: Íslenska ríkið getur haft mikil áhrif á lífskjör. Dæmi: persónuafsláttur, barnabætur, húsnæðisbætur.
- Sérstök lagasetning getur einnig haft mikil áhrif á kjör, t.d. leigubremsa.
- Alþingi (ríkjandi þingmeirihluti = ríkisstjórnin) þarf að leggja fram slíkar breytingar.
- Hefð fyrir því að ríkið „liði“ óbeint fyrir kjarasamningagerð = aðgerðir sem koma í stað kauphækkana frá atvinnurekendum.
- Það er samkvæmt lögum óheimilt að fara í verkfallsaðgerðir til að þrýsta á um aðkomu ríkisins af þessu tagi.
- Icelandic state is not party to collective bargaining (apart from contracts for public sector workers)
- ... But: Icelandic govt can have great impact on conditions. Example: tax discount, child benefits, housing benefits.
- Special laws can also impact, e.g. Rent controls.
- The parliament (the ruling parliamentary majority = government) needs to propose such changes.
- Tradition that the state „facilitates“ indirectly for bargaining = actions that will substitute salary raises from employers.
- It is according to the law forbidden to enter into strike actions to pressure for this kind of state contribution.

Ríkissáttasemjari / The state mediator

- Opinber stofnun sem starfar samkvæmt lögum nr. 80 / 1938 um stéttarfélög og vinnudeilur.
- Hefur það hlutverk eingöngu að miðla málum í kjaraviðræðum.
- Public bureau which operates according to the laws about unions and labor conflict.
- Has only the role of mediating labor disputes.

Formlega ferlið - yfirlit / The formal procedure - overview

- Viðræðuáætlun og upphaf tvíhliða viðræðna.
- Kröfugerð.
- Tilboð og gagntilboð.
- Ósk um milligöngu eða aðstoð ríkissáttasemjara (1. mgr. 24. gr. laga 80/1938).
- Formleg vísun deilu til ríkissáttasemjara (2. mgr. 24. gr. sömu laga)
- Plan for talks and beginning of dual talks.
- Demands.
- Offers and counteroffers.
- Wish for mediation or assistance from state mediator (law 80/1938).
- Formal referral of conflict to state mediator (same law)

Bjóddu þig fram! / Please volunteer!

- Sérstaklega (á þessum tímapunkti) ef þú ert á almenna vinnumarkaðinum!
- <https://www.efling.is/starfsemi-felagsmal-samninganefnd/>
- Especially (at this point) if you are in the private sector!
- <https://www.efling.is/en/efling-negotiations-committee/>